

Complicada elecció

Fa uns mesos, la Extremadura de Monago anunciava que no pujaria l'IVA cultural. Aleshores, ja semblava força estrany que la comunitat amb el PIB més baix (i per tant la que recapta menys impostos) tinguera marge per a eixa maniobra que des de Madrid frenaren en sec. Fa pocs dies, Extremadura anunciava que baixava impostos, evidenciant de nou que tenen diners de sobra en plena crisi per a detalls com aquest. Als pocs dies Galícia, Cantàbria i Astúries anunciaven just el mateix.

Aquest dilluns, la comunitat de Madrid, per a sorpresa general, anunciava també una baixada d'impostos. Recordem que Madrid, segons tots els balanços, estadístiques i informes, apareix com a una comunitat rica, aportadora i agreujada d'una forma semblant a valencians, balears, catalans i murcians. Però, la comunitat madrilenya també té unes característiques singulars per ser la capital de l'estat que desvirtuen eixes dades. Sempre hem sospitat que aquell suposat greuge que patia la capital, li venia molt bé per a vendre's com a gran sacrificada. Anunciar una baixada d'impostos en les condicions actuals, sense dubte, fa que resulte molt complicat de creure que Madrid pateix el mateix greuge que nosaltres. Fins i tot, el president Fabra ha dit fa poc «Hay quien hace bonificaciones con nuestro dinero».

El dilluns també, les comunitats d'Astúries, Aragó, Castella i Lleó i Galícia, casualment totes elles beneficiades per l'actual sistema de finançament, anunciaren un "lobby" de cara a negociar el futur sistema. Lògicament, havent resultat beneficiades durant tres dècades per un incompliment sistemàtic de l'article 138 de la Constitució que vela per un repartiment just, ara no estan disposades a renunciar a més beneficis futurs. Recordem que els valencians hem perdut uns 18 punts percentuals en PIB per càpita respecte a la mitjana de totes les comunitats en aquestos trenta anys.

D'ací unes setmanes, un representant valencià acudirà al Consell de Política Fiscal i es trobarà carregat de raons, amb un informe consensuat i realitzat per un comitè d'experts valencians que proposa un sistema molt més just i equilibrat per a totes les comunitats. Però sense la força de les comunitats que estan en la mateixa situació que nosaltres (Balears, Catalunya i Múrcia) i enfrontats a la del nou "lobby" format per qui porta dècades beneficiant-se, el futur se'ns pinta molt negre.

Tanmateix, el govern central publicarà per a finals d'any una actualització de les balances fiscals. Els procediments de càlcul són complexos i per tant poden "cuinar-se" amb una certa facilitat. De fet, Mariano Rajoy y Cristobal Montoro ja han anunciat abans de calcular-les, que els resultats demostraran que no hi ha cap greuge amb Catalunya. Si això és així, podríem pensar fàcilment que des de Moncloa aprofitaran per ressaltar i amagar allò que els interesse, com per exemple, reduir al màxim el greuge que pateixen els catalans i que està alimentant l'independentisme. Però si això passa, els altres perjudicats per l'actual sistema, podríem patir greument les conseqüències de cara a les negociacions per exigir un canvi radical en el sistema de finançament.

Resulta cridaner que ens trobem una vegada més amb una greu disjuntiva. Si acudim a eixe Consell amb el recurs de tindre un sistema alternatiu molt més just, però sense formar part d'un "lobby" dels perjudicats, les probabilitats de que canviem un sistema que porta dècades empobrint-nos són quasi nul·les i això ens condemnaria per als propers anys. Però eixe "lobby" suposa anar agafats de la ma de balears, murcians i catalans i costaria d'explicar des de la Generalitat a aquells als que porten anys inculcant l'odi cap als veïns del nord. Complicada elecció: quedar amb el cul a l'aire o condemnar al teu poble a la fam.

Àlfonso Sánchez

Jaume Ortiz

Autor de l'exposició ordelsvalencians.com